

COMUNICAT DE PRESĂ Nr. 258 din 5.12.2011

Ocuparea persoanelor cu dizabilități

*Modul ad hoc atașat cercetării statistice asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)
în trimestrul II 2011 - adresat persoanelor în vârstă de 15-64 ani*

*Pentru interpretarea corectă a rezultatelor, vă rugăm să consultați
Precizările metodologice din pagina 4 a Comunicatului de presă*

Aproape două treimi din populația cu probleme de sănătate de lungă durată sau limitări funcționale întâmpinau una sau mai multe restricții în ceea ce privește participarea la activitatea profesională.

Rata de ocupare a persoanelor cu dizabilități a fost în trimestrul II 2011 de 23,9%, mult mai mică decât cea înregistrată pentru persoanele fără dizabilități (64,8%).

Rata șomajului pentru persoanele cu dizabilități a fost în trimestrul II 2011 de 9,1%, cu 1,7 p.p. peste valoarea înregistrată pentru persoanele fără dizabilități.

Beneficiu de una sau mai multe forme de asistență specială, menită a-i ajuta în desfășurarea activității profesionale, 30,1% dintre persoanele ocupate cu dizabilități. Aproape două treimi (64,0%) dintre persoanele cu dizabilități, neocupate (în șomaj sau inactivitate), ar avea nevoie, pentru a putea lucra, de una sau mai multe măsuri de asistență specială.

În trimestrul II 2011, din cele 14622 mii persoane care au făcut obiectul anchetei, 63,0% aparțineau grupei de vârstă 25-54 ani, 58,5% locuiau în mediul urban, iar 50,4% erau femei. Dintre acestea, 2703 mii persoane - reprezentând 18,5% - **aveau, conform propriei declarații, probleme de sănătate de lungă durată sau limitări funcționale – senzoriale, fizice sau mentale** (măsurate prin dificultatea de a executa unele activități simple, de bază).

Restricții de participare la activitatea profesională

Din numărul total de 2703 mii persoane cu probleme de sănătate sau limitări funcționale, **1693 mii (62,6%) întâmpinau una sau mai multe restricții în ceea ce privește participarea la activitatea profesională**, restricții referitoare la:

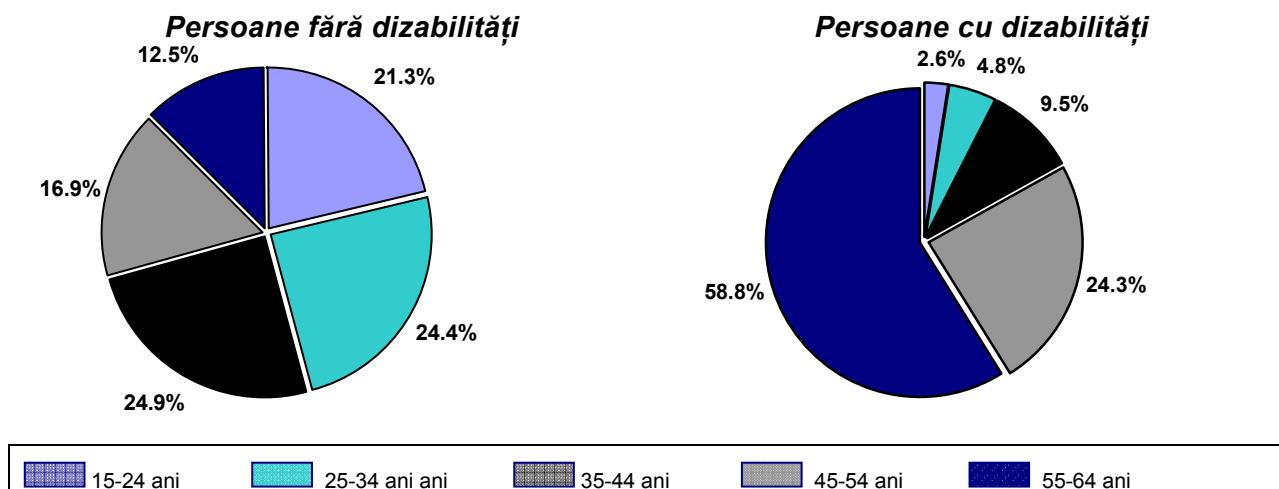
- tipul activității profesionale pe care o puteau desfășura;
- numărul de ore pe care îl puteau lucra;
- transportul spre și de la locul de muncă;

în timp ce pentru restul, existența problemelor de sănătate sau a limitărilor funcționale nu avea nicio influență asupra vieții profesionale.

Aceste persoane, a căror activitate profesională este limitată, sub unul sau mai multe aspecte, din cauza problemelor de sănătate sau a limitărilor funcționale, vor fi denumite în continuare „persoane cu dizabilități în ocupare”.

Persoanele de 45 ani și peste reprezentau 83,1% din totalul populației cu dizabilități în ocupare, în timp ce tinerii de 15-24 ani dețineau o pondere de numai 2,6%. În comparație, populația fără dizabilități¹ avea o distribuție pe grupe de vârstă mult mai echilibrată, cu o ușoară superioritate a grupelor de vârstă din intervalul 25-44 ani.

Figura 1 – Structura populației cu și fără dizabilități pe grupe de vârstă

Având în vedere sursa restricțiilor de participare la activitatea economică, se constată că din cele 1693 mii persoane cu dizabilități în ocupare:

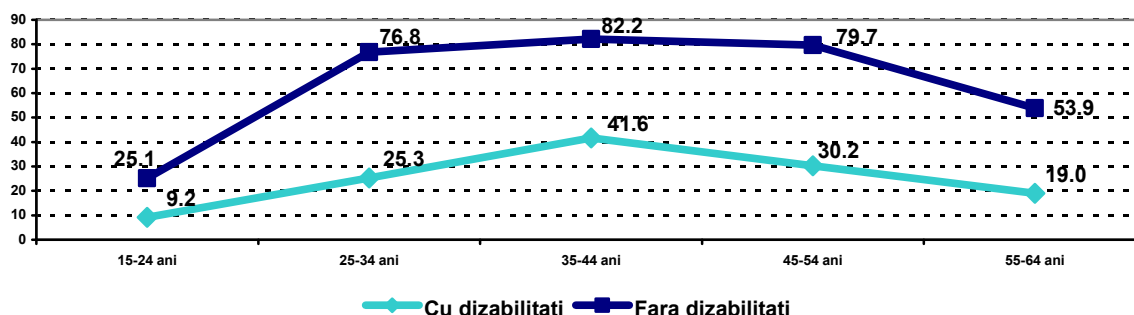
- **în cazul a 1041 mii persoane (61,5%) restricționarea participării la activitatea profesională era cauzată atât de problemele de sănătate cât și de limitările funcționale;**
- **pentru 575 mii persoane (reprezentând puțin peste o treime - 34,0%) sursa restricțiilor de participare la activitatea profesională o constituiau, exclusiv, problemele de sănătate;**
- **76 mii persoane (4,5%) au indicat drept sursă a restricțiilor de participare la viața profesională, exclusiv, limitări funcționale.**

Participarea la activitatea economică a persoanelor cu dizabilități în ocupare

Dintre cele 1693 mii persoane cu dizabilități în ocupare, **405 mii erau persoane ocupate** iar **40 mii șomeri BIM**. Aproape trei sferturi (73,7%) erau persoane inactivе.

Rata de ocupare a persoanelor cu dizabilități a fost în trimestrul II 2011 de 23,9%, mult mai mică decât cea înregistrată pentru cele fără dizabilități (64,8%).

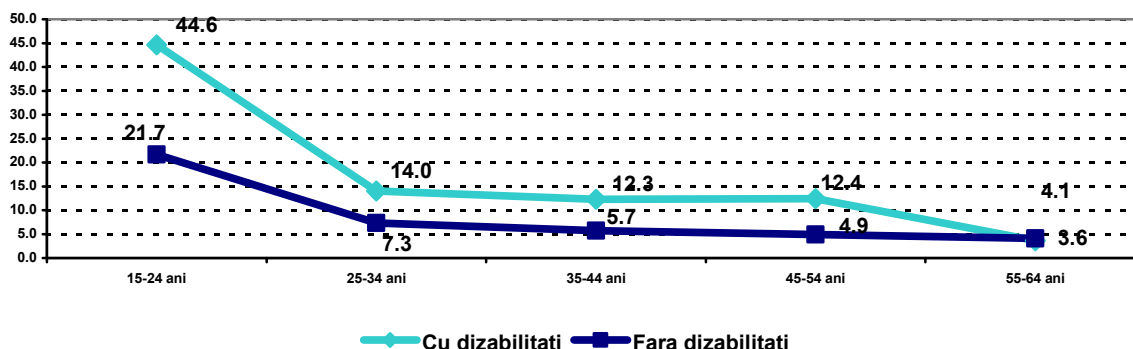
Figura 2 – Rata de ocupare a persoanelor cu și fără dizabilități pe grupe de vârstă

¹ Persoane care nu sunt restricționate în activitatea profesională de probleme de sănătate sau limitări funcționale precum și persoanele care nu au nici probleme de sănătate nici limitări funcționale

Rata șomajului pentru persoanele cu dizabilități a fost în trimestrul II 2011 de 9,1%, cu 1,7 p.p. peste valoarea înregistrată pentru persoanele fără dizabilități. Cea mai mare diferență între cele două rate se constată în cazul tinerilor de 15-24 ani (44,6% pentru tinerii cu dizabilități față de 21,7% în cazul celor fără dizabilități).

Figura 3 – Rata șomajului pentru persoanele cu și fără dizabilități pe grupe de vârstă

Din cele 1247 mii persoane inactivе cu dizabilități, 64,1% aveau vârsta între 55 și 64 ani, 60,2% erau femei și 65,1% locuiau în mediul urban.

Asistență la locul de muncă pentru persoanele cu dizabilități

Din cele 405 mii persoane ocupate cu dizabilități, doar 122 mii (reprezentând 30,1%) beneficiau efectiv la locul de muncă de una sau mai multe forme de asistență specială menită a-i ajuta în desfășurarea activității profesionale. Astfel, beneficiau² de:

- asistența personală, în sensul de ajutor/ sprijin pentru desfășurarea activității profesionale – 22,4% dintre persoanele cu dizabilități ocupate;
- echipamente speciale sau adaptări la locul de muncă – 2,9% dintre ocupații cu dizabilități;
- condiții speciale la locul de muncă (muncă sedentară, lucru la domiciliu, program flexibil, etc.) – 14,4% dintre persoanele ocupate cu dizabilități.

Apocape două treimi (64,0%) dintre cele 1287 mii persoane cu dizabilități neocupate (în șomaj sau inactivitate) au declarat că ar avea nevoie, pentru a putea lucra, de una sau mai multe măsuri de asistență specială, și anume²:

- 43,4% ar avea nevoie de asistență personală
- 28,9% ar avea nevoie de adaptări ale locului de muncă sau echipamente speciale
- 59,0% ar avea nevoie de condiții speciale la locul de muncă.

² Fiecare tip de asistență a fost testat separat, astfel încât o persoană poate beneficia de una, două sau chiar toate tipurile de asistență. Din acest motiv, cele 3 categorii nu sunt aditive

PRECIZĂRI METODOLOGICE

1. Sursa datelor o constituie cercetarea „Ocuparea persoanelor cu dizabilități”, realizată în trimestrul II 2011 ca modul ad-hoc atașat cercetării statistice asupra forței de muncă în gospodărie - AMIGO. Obiectivul principal al anchetei complementare a fost acela de a asigura informații referitoare la situația pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități în ocupare, comparativ cu cea a persoanelor fără dizabilități.
2. **Populația ocupată** cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste care au desfășurat o activitate economică producătoare de bunuri sau servicii **de cel puțin o oră**³ în perioada de referință (o săptămână), în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii.

Începând din anul 2011, lucrătorii pe cont propriu și lucrătorii familiali neremunerați care lucrează în agricultură sunt considerați **persoane ocupate** doar dacă sunt proprietarii producției agricole (nu neapărat și ai pământului) obținute și îndeplinesc una dintre următoarele condiții:

- a) producția agricolă este destinată, fie și măcar în parte, vânzării sau schimbului în natură (troc);
- b) producția agricolă este destinată exclusiv consumului propriu dacă aceasta reprezintă o parte substanțială⁴ a consumului total al gospodăriei.

Sunt excluse din populația ocupată persoanele care:

- desfășoară activități agricole minore⁵, în scop de recreere, hobby sau pentru a obține, suplimentar, produse alimentare fără ca acestea să constituie o parte importantă a consumului total al gospodăriei;
- desfășoară activități agricole (cu o durată de peste 10 ore/săptămână), producția agricolă fiind destinată exclusiv consumului propriu, dar aceasta nereprezentând o parte substanțială a consumului total al gospodăriei.

3. **Rata de ocupare** reprezintă ponderea populației ocupate din grupa de vârstă x în populația totală din aceeași grupă de vârstă x.
4. **Șomerii** în sens **BIM** sunt persoanele în vârstă de 15-74 ani care îndeplinesc simultan următoarele 3 condiții: (i) nu au un loc de muncă; (ii) sunt disponibile să înceapă lucrul în următoarele două săptămâni; (iii) s-au aflat în căutare activă a unui loc de muncă, oricând în decursul ultimelor patru săptămâni.
5. **Rata șomajului** în sens **BIM** reprezintă ponderea șomerilor BIM în populația activă.
6. **Problemele de sănătate de lungă durată** se referă la toate afecțiunile (bolile) cronice care durează sau se preconizează că vor dura **cel puțin 6 luni**. Principala caracteristică a acestora este aceea că sunt permanente și, în general, necesită o lungă perioadă de supraveghere, observație și tratament.
7. **Limitările funcționale** - fizice senzoriale sau mentale - au fost identificate printr-un set de întrebări referitoare la dificultățile în îndeplinirea anumitor activități de bază. Astfel, a fost testată existența dificultăților de vedere; auditive; locomotorii; de mobilitate; a dificultăților în schimbarea poziției corpului, ridicarea, transportul și manevrarea obiectelor, dificultăților de memorie, concentrare sau comunicare.
8. **Persoanele cu dizabilități în ocupare** sunt persoane cu probleme de sănătate de lungă durată sau limitări funcționale care le impun restricții în ceea ce privește participarea la activitatea profesională. Restricțiile de participare se referă la:
 - activitatea profesională pe care o puteau desfășura;
 - numărul de ore pe care îl puteau lucra;
 - transportul spre și de la locul de muncă;

Noul concept al dizabilității, așa cum este el definit de Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății (conceptul bio-social) a fost implementat în cercetare într-o formă restrânsă, având în vedere numărul redus de întrebări. Din acest motiv, scopul modului ad-hoc nu este acela de a furniza informații cu privire la prevalența dizabilității.

Informații suplimentare se pot obține din publicația statistică „Ocuparea persoanelor cu dizabilități”, termen de apariție 22 decembrie 2011.

³ Cel puțin 15 ore pentru lucrătorii pe cont propriu și lucrătorii familiali neremunerați din agricultură – anterior anului 2011.

⁴ Cel puțin 50% din consumul total al gospodăriei.

⁵ a căror durată în săptămâna de referință nu depășește 10 ore

Tabelul 1. Persoane cu dizabilități după sursa restricțiilor de participare la viața profesională pe grupe de vârstă

- persoane -

	Total	sursa restricțiilor:		
		exclusiv probleme de sănătate	exclusiv dificultăți în desfășurarea activităților curente	atât probleme de sănătate cât și dificultăți în desfășurarea activităților curente
TOTAL	1692610	575141	75978	1041491
<i>Grupe de vârstă</i>				
15-24 ani	43282	9905	*	31703
25-34 ani	81369	19464	*	58264
35-44 ani	161673	52939	11274	97460
45-54 ani	411050	161668	17392	231989
55-64 ani	995236	331165	41996	622075
<i>Sexe</i>				
Masculin	704641	243015	32061	429565
Feminin	987969	332126	43917	611926
<i>Medii</i>				
Urban	995030	334718	36861	623451
Rural	697580	240423	39116	418041
<i>Nivel de instruire</i>				
Superior	75252	31018	*	40492
Mediu	927358	341961	39968	545429
Scazut	689999	202162	32267	455570
<i>Participarea la activitatea economică</i>				
Persoane active din care:	445734	192289	34024	219421
Persoane ocupate	405238	179213	31469	194555
Șomeri BIM	40496	13076	*	24866
Persoane inactive	1246876	382852	41954	822070

Tabelul 2. Persoane cu dizabilități după tipul de restricționare a activității profesionale

- persoane -

	TOTAL	TIPUL DE RESTICȚIONARE A ACTIVITĂȚII PROFESIONALE ⁶		
		este afectată capacitatea de a lucra cu program complet	este afectată capacitatea de a desfășura anumite activități profesionale	probleme legate de transportul la/ de la locul de muncă
TOTAL	1692610	1458809	1592726	947428
Persoane active	445734	277701	398663	127901
<i>din care:</i>				
Persoane ocupate	405238	249608	362814	115323
Șomeri	40496	28093	35849	12578
Persoane inactive	1246876	1181108	1194063	819527
<i>din care:</i>				
Elevi / Studenți	6669	*	*	*
Casnice	130010	114682	120988	74649
Pensionari	998566	956903	962547	656321
Altă situație	111630	105246	104620	85488

⁶ Fiecare tip de restricție a fost testat separat, astfel încât o persoană poate avea una, două sau chiar toate tipurile de restricții. Din acest motiv, cele 3 categorii nu sunt aditive